

OIKEUS OPPIA

TASA-ARVOINEN ALKU OPINPOLULLE

**VARHAIS-
KASVATUKSEN**

LAADUN JA TASA-ARVON
KEHITTÄMISOHJELMA 2020-2022

VAIKUTTAVIA TOIMIA LAADUN JA TASA-ARVON PARANTAMISEKSI VARHAISKASVATUKSESSA

Varhaiskasvatuksessa luodaan pohja lapsen myöhemmälle oppimiselle. Laadukas varhaiskasvatus on tutkitusti tehokas tapa tasata lasten perhe-
taustasta johtuvia oppimiseroja. Vuosina 2020–2022 varhaiskasvatuksen laatua ja tasa-arvoa vahvistetaan yhteensä 125 miljoonalla eurolla.

Hallitus käynnistää vuonna 2020 ohjelman, jolla vahvistetaan varhaiskasvatuksen laatua ja tasa-arvoa.

Ohjelman avulla etsitään vaikuttavia toimenpiteitä lasten oppimisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi ja eriarvoistumiskehityksen pysäyttämiseksi. Tavoitteena on kaventaa ja ennaltaehkäistä sosioekonomisesta taustasta, maahanmuuttajataustasta tai sukupuolesta johtuvia oppimiseroja, sekä vahvistaa ja kehittää oppimisen tukea ja lukutaitoa.

Ohjelmalla valmistellaan lainsäädäntöä ja edistetään yhdenvertaisuutta vahvistavia vaikuttavia käytänteitä ja toimintatapoja. Varhaiskasvatuksen järjestäjille ja muille varhaiskasvatusalan toimijoille suunnatuissa hankehauissa varmistetaan hankkeiden yhteys pitkäjänteiseen varhaiskasvatuksen kehittämistyöhön.

Tavoitteena hyvinvoiva ja
tasa-arvoinen Suomi

OPPIMISTA JA
HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ
JA INKLUSIIVINEN
VARHAISKASVATUS

LAADUN
KEHITTÄ-
MINEN

ARVIOINNIN
KEHITTÄ-
MINEN

TASA-
ARVOISET
EDELLYTYKSET
OPPIMIS-
POLUILLE

JOUSTAVAT
OPPIMISEN
ALOITUS-
POLUT

PEDAGOGIIKAN
JA JOHTAMISEN
KEHITTÄMINEN

**KEHITTÄMIS-
OHJELMAT OVAT POHJA
PITKÄJÄNTEISELLE KEHITTÄMISELLE**

VARHAIS-
KASVATUKSEN
OSALLISTUMIS-
ASTE NOUSEE

RAHOITUS
2020-2022
70
MILJOONAA
EUROA

LÄHI-
PÄIVÄKOTI

TUETAAN
KIELEN-
OPPIMISTA

PIENEMMÄT
RYHMÄKOOT

YHDEN-
VERTAISET
DIGITAI DOT

TASA-ARVO
JA YHDEN-
VERTAISUUS

LUOMME TASA-ARVOISIA EDELITYKSIÄ OPPIMISPOLUILLE

Laadukas varhaiskasvatus tarjoaa vahvan perustan lapsen myöhemmälle oppimiselle. Kun varhaiskasvatuksen perusteet ovat kunnossa, lapsi saa vahvan alun oppimispolulle riippumatta sosiaalisesta tai etnisestä taustasta, asuinalueesta tai sukupuolesta.

Vahvistamme jokaisen lapsen oikeutta oppia luomalla sosioekonomisia, sukupuolten ja alueiden välisiä oppimiseroja kaventavan tasa-arvorahan. Tavoitteena on tarjota varhaiskasvatusta riittävän lähellä lapsen kotia, pienentää ryhmäkokoja, vahvistaa lasten kielen kehitystä ja digitaitojen yhdenvertaista oppimista.

Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on Suomessa pohjoismaista tasoa jäljessä. Osallistumisastetta

pyritään nostamaan lisäämällä hallinnonalojen välistä yhteistyötä ja tehostamalla varhaiskasvatuksen palveluohjausta. Tätä tehdään muun muassa neuvoloiden moniammatillisessa, tutkimusperustaisessa ja monivuotisessa interventiohankkeessa, jonka tavoitteena on nostaa varhaiskasvatuksen osallistumisastetta.

Tämän lisäksi luomme edellytyksiä varhaiskasvatuksen laadun ja tasa-arvon kehittämiseksi toteutta-

malla selvitykset syistä, jotka johtavat varhaiskasvatuksen ulkopuolelle jättäytymiseen. Lisäksi selvitetään paperittomien ja turvapaikkaa hakevien lasten oikeus varhaiskasvatukseen.

Lisäksi tavoitteena on vahvistaa lasten lukutaitoa, tukea lukemisen kulttuuria varhaiskasvatuksessa ja varmistaa, että jokainen lapsi saa tarvitsemansa tuen lukemaan oppimisessa.

TAVOITE 2

EDISTÄMME OPPIMISEN TUKEA

Oppimisen tuen vaikuttavuus on korkeimmillaan varhaisina vuosina ja sen takia varhaisen oppimisen tukeen on tärkeää panostaa.

Varhaiskasvatukseen kehitetään tuen malli, joka yhdenmukaistaa oppimisen tukea esi- ja perusopetuksen välillä. Lisäksi kartoitetaan oppimisen tuen ja inklusiivisen

varhaiskasvatuksen parhaita käytäntöjä ja kehittämistarpeita. Oppimisen tukea ja inklusiota kehitetään yhteisessä työryhmässä esi- ja perusopetuksen kanssa.

Kiusaamista ehkäistään toimenpideohjelmalla ja kehittämis- sekä tutkimushankkeella.

TOIMIVA
INKLUUSIO

KEHITETÄÄN
OPPIMISEN
TUEN MALLI

KIUSAAMISEN
EHKÄISYÄ
TEHOSTETAAN

RAHOITUS
2020-2022

15
MILJOONAA
EUROA

VAHVISTETAAN
JATKUMOA
ESI- JA PERUS-
OPETUKSEEN

TAVOITE 3

LUOMME OPPIMISELLE JOUSTAVAMMAN ALUN

Varhaista perustaitojen oppimista parannetaan luomalla esiopetukselta ja perusopetuksen kahdesta ensimmäisestä vuosiluokasta nykyistä yhtenäisempi kokonaisuus.

Lisäksi toteutetaan kaksivuotisen esiopetuksen pilotti ja laajennetaan viisivuotiain lasten maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilua.

RAHOITUS
2020-2022

30
MILJOONAA
EUROA

ESIOPETUKSESTA
PERUSOPETUKSEEN
JOUSTAVAMMIN JA
YKSILÖLLISEMMIN

LAAJENNETAAN
MAKSUTTOMAN
VARHAIS-
KASVATUKSEN
KOKEILUA

SELVITETÄÄN
KAKSIVUOTISTA
ESIOPETUSTA

TAVOITE 4

LAATUKRITEERIT
JA DIGITAALINEN
LAADUN ARVIOINTI-
JÄRJESTELMÄ

5-VUOTIAIDEN
PEDAGOGIIKAN
TILANNEKUVA

VAHVISTETAAN
JOHTAMISEN
TUKEA JA VERKOS-
TOITUMISTA

RAHOITUS
2020-2022

10

MILJOONAA
EUROA

SELVITETÄÄN
JOHTAMISEN
NYKYTILANNE

JOHTAMISEN
TÄYDENNYS-
KOULUTUS-
OHJELMA

TUETAAN
VARHAISKASVATUS-
SUUNNITELMIEN
JOHTAMISTA

PARANNAMME VARHAIS- KASVATUKSEN LAATUA

Varhaiskasvatuksen laatua tuetaan luomalla varhaiskasvatuksen laatu-kriteerit ja digitaalinen laadun arviointijärjestelmä.

Viisivuotiaiden pedagogiikasta luodaan tilannekuva. Lisäksi valmistellaan hanke tukemaan varhaiskasvatussuunnitelmien paikallista johtamista, toteutumisen seurantaa, sekä pedagogiikan arviointia ja kehittämistä.

Laadukas ja tasa-arvoinen varhaiskasvatus tarvitsee ammattitaitoiset ja sitoutuneet johtajat. Varhaiskasvatuksen johtamisen nykytilanteesta tehdään selvitys. Lisäksi toteutetaan johtamisen täydennyskoulutusohjelma ja sen pilotointi.

TASA-ARVOA VAHVISTETAAN YHDESSÄ

Kansallinen perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen foorumi kokoaa asiantuntijat ja sidosryhmät koulutuksellisen tasa-arvon edistämistyöhön.

FOORUMI tukee ohjelman toteutusta ja tiedotusta sekä vahvistaa kehittämistoimien vaikuttavuutta. Foorumi yhdistää varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen asiantunteumuksen ja tutkimustiedon yhden pöydän ääreen.

TUTKIMUS: kehittämisohjelma pohjautuu vahvasti tutkimustietoon. Ohjelman osana tuotetaan tutkimustietoa, jonka avulla

parannetaan varhaiskasvatuksen tasa-arvoa ja laatua.

#OIKEUSOPPIA

www.minedu.fi/laatuohjelmat

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö